

PERIÒDICH SATIRICH,
HUMORÍSTICH, IL - LUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 centims.

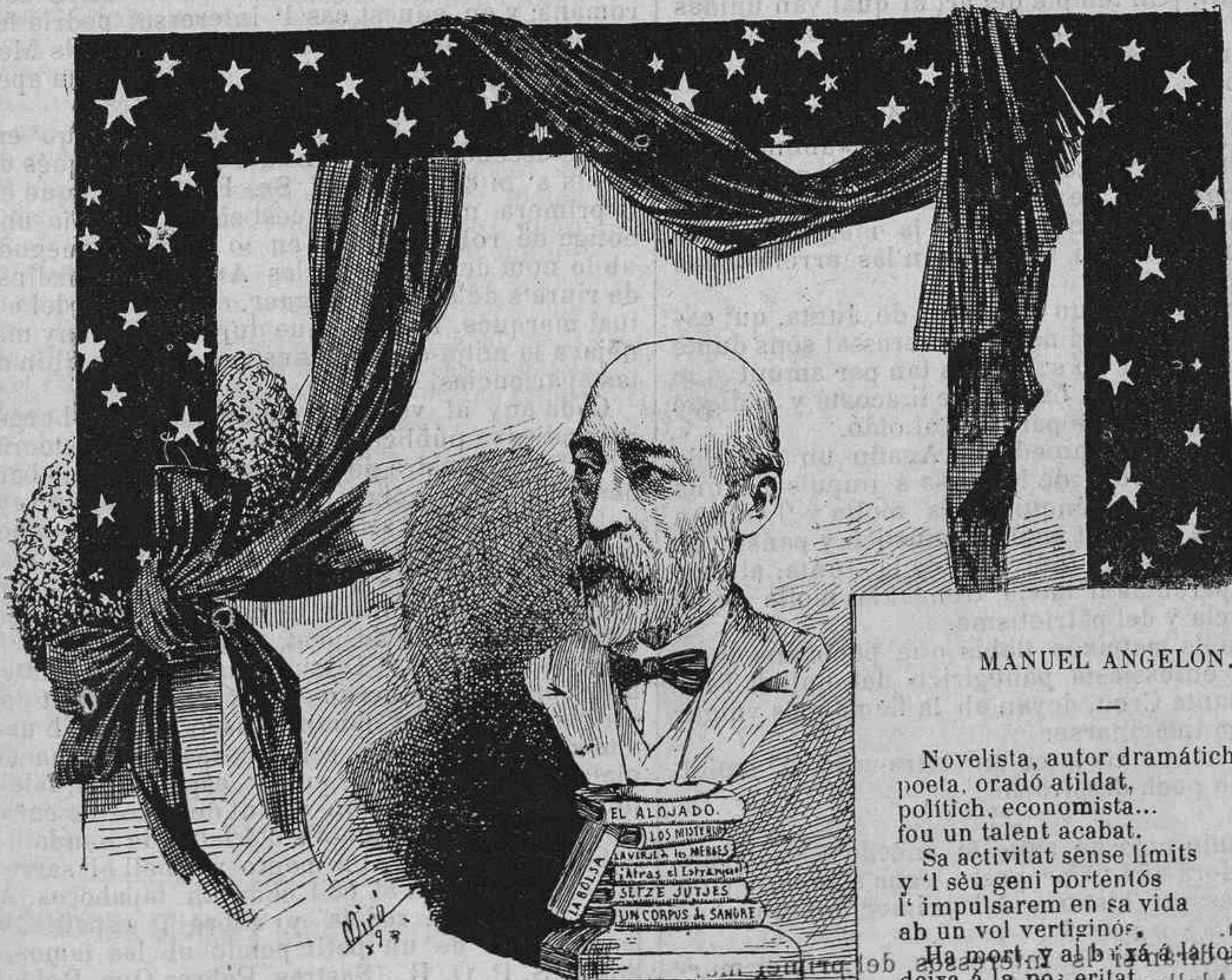
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pesseta
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

MANUEL ANGELÓN.

Novelista, autor dramàtic,
poeta, oradò atildat,
polítich, economista...
fou un talent acabat.

Sa activitat sense límits
y 'l seu geni portentós
l' impulsarem en sa vida
ab un vol vertiginós.

Ha mort y al·lirà a la tomba.
deixa a la posteritat
un modeló d' homes dignes
y un nom pur y respectat.

una bellca carterola com encunalla, lo senyor
y deixant escapar per sola 'l casco 'la mazorca
y mitj capbela 'l'los de la mazorca

CRÓNICA.

La venta del *Teatro Principal* ha quedatsegons sembla definitivament aplançada. Totes las forsas del flamant marqués de Alella no han lograt rendir la fortalesa. L' antich teatro continuarà formant part del patrimoni dels pobres, y si algún día 's vén, será ab tots los ets y uts y ab totes las campanillas, mediant subasta, mediant l' acatament degut á las antigüas ordinacions, y sobre tot mediant lo vot unánim de la Junta de aquella santa casa.

La batalla ha sigut dura y empenyada. havent produhit algunas baixas sensibles, com per exemple la dels canonjes Robert y Estalella que de aquesta feta han deixat de formar part de la indicada Junta.

Sigals lleugera la cessantia.

Y ja que l' assumpto ha presentat aspectes tan variats, permétisem referir una anécdota que 'm donan com á certa. Cas de incórrer en alguna inexactitut, estich disposat á rectificarla.

Era al principi del negoci.

Un corredor de fincas havia entaulat gestions ab la Junta del Hospital pera l' adquisició del teatro. Lo corredor treballava per compte de una tercera persona, qual nom s' ignorava, á lo menos oficialment.

Donchs en aquest moment psicológich l' enemich més acérrim de la enagenació de aquella finca era 'l ciutadá benemérit.

—¡Vendre 'l *Teatro Principal*!... ¡Una gloria de Barcelona!... ¡Un dels teatros més antichs de la nació!... ¡Un temple del art al qual van unidas las més nobles, las més puras, las més honradas tradicions artísticas de la ciutat!... ¡No!... ¡impossible!... de cap manera!!!

Quan pronunciava aquestas ó semblants paraulas estava més que magestuós, sublim. Tota l' autoritat, tot lo zel, tot lo patriotisme dels antichs concellers se transparentavan en aquella cara encesa per la rojor de la indignació. Ab una mica més se li socarriman las arrels de las patillas.

Y 's conta que un company de Junta, qu' estava en lo secret del negoci, interessat sens dupte en que l' orador no s' enfilés tan per amunt que després no pogués baixar, se li acostá y li digué en véu baixa quatre paraulas al oído.

Transformació immediata. Agafin un ninot de aquells que surten de la capsa á impuls de una molla de ferro, trénquintli la molla y 'l veuran doblegarse sobre sí mateix, mústich y pansit. Lo mateix ell. Aquell individu de la Junta, al dirli quatre paraulas li havia trencat la molla de la eloqüencia y del patriotisme.

Y aquells mateixos llabis que poch ans entonavan l' entussiasta panegírich del antich Teatro de Santa Creu, deyan ab la flemma més vulgar que puga imaginarse:

—Ah: sent aixís ja es un' altra cosa. Al amich Fabra no puch desairarlo!

Prenguin nota de aquesta anécdota los futurs historiadors que 's proposin legar á la posteritat la interessant historia del primer marqués de Olérdola.

Vostés dirán si 'ls interessos del primer marqués de Alella son anteriors y superiors als de la ciutat de Barcelona.

Durant las últimas carreras, l' últim dels dos citats marquesos qu' es á la vegada President de la Junta de foment de la cria caballar, no ha pogut lluhir encare en son elegant carruatje los blasons á que li dona dret lo titol que ostenta.

S' atribueix generalment la culpa al pintor, si bé que tal vegada siga deguda en primer terme al professor de heráldica ó al mestre d' armas encarregat de omplir los quartels del flamant escut, feyna més peliaguda de lo que sembla á primera vista.

En l' escut del marqués de Alella poden figurarhi algunas ampollas del famós vi que pren nom de la comarca que 'l produheix; pero aixó més que 'ls blasons de un noble podria semblar la marca de fábrica de un taberner enriquit.

Poden figurarhi també alguns rodets de fil, algunas trocas y fins algun capde'l, representació de la industria qu' exerceix l' interessat; pero aquests son emblemas heredats del seu sogre que no poden satisfacer la legítima vanitat de un noble que s' estimi.

En suma, son tals las dificultats que 's presentan, que no sería estrany s' obrís un concurs públich, per premiar al inventor del escut de noblesa que més gráficamente resumeixi las glorias y mérits del marqués de Alella.

Per aquest cas jo desd' ara 'm permeto adelantar alguna indicació que considero digna de ser aprofitada.

L' alcurnia de D. Camilo Fabra es més elevada de lo que molts se figuran. Tal vegada en certs arxius se trobaria que alguns dels seus ascendents havia ocupat un alt càrrech, en temps dels romans; y en aquest cas l' interessat podria fer la pols als Osunas, als Fernan-Núñez y als Medinacelis, qual executoria de noblesa data apenas en la Edat mitja.

Jo puch dirlos, perque aixís me consta, qu' entre 'ls ascendents materns del actual marqués de Alella s' hi conta un tal Sr. Fontanills, que en la primera meytat de aquest sigle possehia una botiga de robas situada en lo Born y coneguda ab lo nom de botiga de las Animas. Guárdinse de riure's de aquest botiguer, avi matern del actual marqués. Per més que durant tot l' any manejava la mitja-cana y las estisoras, no 's fihin de las apariencias.

Cada any al venir senmana santa lo burgés reivindicava públicament sa condició aristocrática. De la finestra de casa seva penjava una bandera, qu' era 'l goig y l' admiració de tot lo veynat. Durant alguns dias reunía sa legió de guerrers, y á porta tancada 'ls exercitava en lo maneig de la pica. Eran molts los transeunts que desde 'l carrer sentían lo cop acompassat dels samalés batent l' enrejolat.

Arribava per fi 'l Dijous Sant, y 'l Sr. Fontanills sortía majestuosament de casa vestint los arréus de l' época romana: casco lluhent ab una alta cimera de plomas rojas; corassa de llama de plata, ab penjarellas á tall d' espolsadors; faldilles blancas, pantalón colant de color de carn, sandalias fins als jonolls ó á falta de sandalias botas xocolateras, y un manto vermell ab sarro d' or entortolligat al coll com un tapabocas. Al brás esquer la rodela y sobre l' espatlla la perxa llarga de un petit pendó ab las famosas lletas S. P. Q. R. (Sastres Pobres Que Robeu) y mitj cuberta la fás ab una gran barba postissa y deixant escapar per sota 'l casco 'ls rinxols de una perruca caragolats com encenalls, lo senyor

Fontanills seguit dels seus guerrers, se colocava a la vanguardia de la professó de Santa María del Mar, seguint tot lo curs ab pas acompassat, majestuós, imponent, plé de superbia.

¡Ah! Poch sabia 'l Sr. Fontanills, que ja a las horas treballava per la gloria del seu nèt, destinat a ser marquès. ¿Quants nobles se trobaran a Espanya ni a fora de la Península que tingan la gloria de contar entre 'ls seus ascendents, a tot un *Capità Manaya*?

Per lo tan ja ho saben los professors de herálica, no cal que busquin més: l' escut del marquès de Alella pot omplirse dignament ab los arréus que ostentava l' avi Fontanills en las professóns del Dijous Sant: la rodela, 'l casco ab la cimera, la corassa de llama de plata, 'l pendó ab las quatre consonants S. P. Q. R. de rúbrica, y penjat com un adorno 'l manto de grana ab sarrrell d' or. Fora d' aixó no trobaran res més.

Dech acabar la present crónica ab una petita rectificació, inspirada per un xino que trobantse accidentalment a Barcelona, m' ha vingut a véure, després de haver llegit l' article que ab lo títul de *Un' orga de rahons* aparequé en lo número anterior del present periódich.

Veus'aquí lo que m' ha dit en sustancia:

—Se coneix, Sr. P. del O. que vosté tèn molts bons corresponsals al Celest imperi. Tot lo que conta respecte a l' orga es certíssim. Es veritat que al pobre japonés *Me-chua* li han fet pagar un cinch per cent de comissió al vendre l' orga a la ciutat. No es menos cert que al descubrirse 'l timo, l' emperador per medi de un delegat ha fet severa justicia, manant fusellar ab balas d' or al conceller-*Chon Cha-Les* y a alguns altres companys que tenian las mans brutas.

Y de passada permétim que li diga que s' ha olvidat un detall. Un altre conceller de major categoria que 'ls fusellats, anomenat *Chull*, quan jo vaig sortir de Xina, volia presentar la dimissió, perque no 'l confonguessen ab los qu' exerceixen lo càrrech, no més que per omplirse las butxacas de *taels* y saquejar al próxim. No sé si a horas d' ara l' haurá presentada ó si 'l gran mandarí *Chius-Tchau-Let*, li haurá donat entenent de continuar y fer los ulls grossos.

Pero, deixémho L' objecte de la mèva visita no es altre que demanarli borri la nota de usurrer que 'm sembla que l' article fa recaure sobre 'l japonés *Ona-Ló*, persona qu' es no sols molt estimada a la Xina, sinó també completament incapás de donar garrot a ningú y menos a un país a seu. Jo sé de molt bona tinta que va deixar al organer *Me-chua* una cantitat important sense interès de cap mena, y qu' estarà molt content si pot liquidar lo deute, sense la més petita ganancia.

Li dich aixó per constarme aixís y perque a la Xina los càrrechs dirigits a *Ona-Ló* produhirian deplorable efecte.

P. DEL O.

À UNA SENYORA GUAPA Y RICA, Ó VICE-VERSA.

(SONET.)

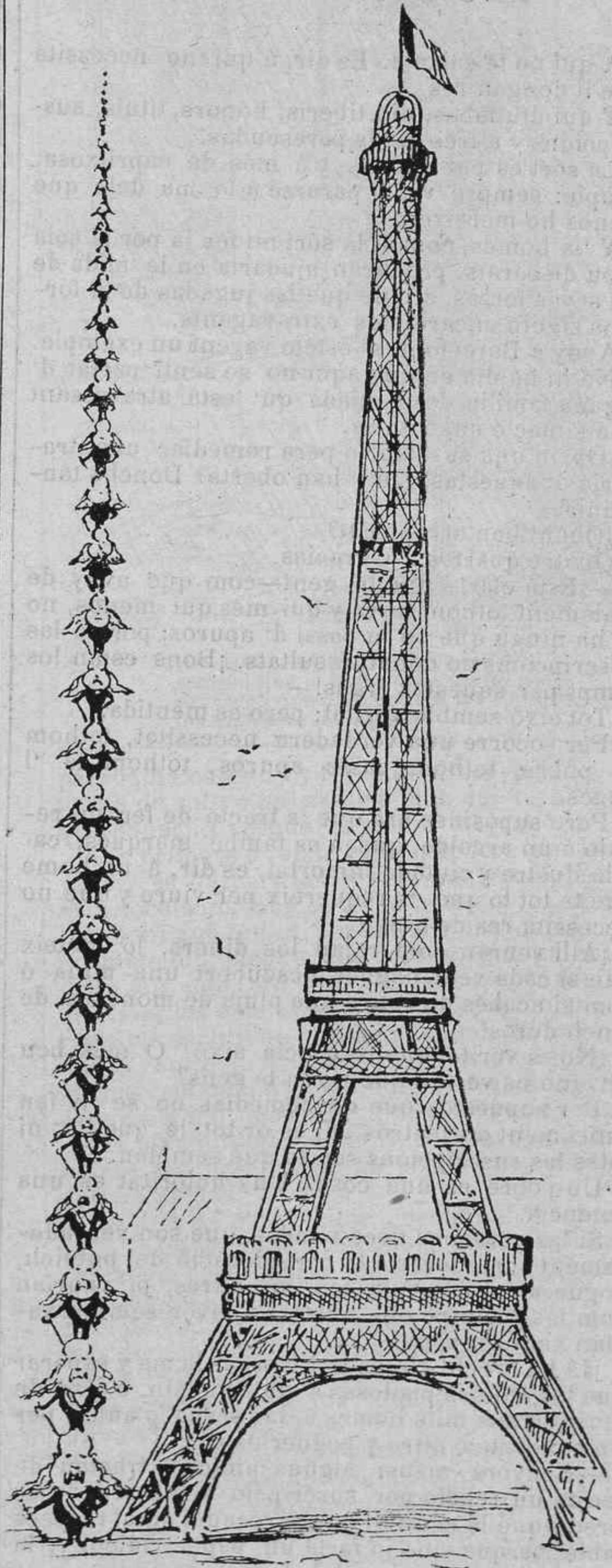
(A MON AMICH A. PEREIRA.)

Deixáu, senyora, que la lira m'ia
entoni cants de goig y de tendresa,

que no ha de ser difícil tal empresa,
musa tenint en vos de tal valia.

Deixáu que canti donchs plé, d' alegria,
la flama que dels ulls vos surt encesa,
y eixa blancor y celestial bellesa,
que ja per lo seu us Venus voldria.

COMPARACIÓ.

¿Qué 'ls sembla? ¿No se 'n necessitan pochs de Rius y
Taulet per fer una columna alta com la torre Eiffell
Ni ab cent cinquanta n' hi hauria prou.

Deixáu per fi, senyora, que jo alabi aquest març, diví de vostra boca, aquest cor al vivent de vostre llabi...
 Però més que tot aixó, molt més provoca y excita en major grau ma fantasia... lo que teniu de reada cada dia.

E. VILARET.

DEÚ DONA FABAS...

A qui no t'è caixas. Es dir, á qui no necessita que li dongan res.

Y qui diu fabas, diu tiberis, honors, títuls, suscripcions y altres coses parescudas.

La sórt es capritxosa, y á més de capritxosa, ximple: sempre ve á pararse á la má dels que menos ho mereixen.

Y 'ls homes, com si la sórt no fés ja per si sola prou disbarats, procuran ajudarla en la mida de las sevas forsas, á fi de que las jugadas de la fortuna siguin encare més extravagants.

Avuy á Barcelona n' estém veyent un exemple.

No hi ha dia en que aquí no se senti parlar d' alguna familia desgraciada qu' está atravesant una situació angustiosa.

¡Obrin una suscripció pera remediar una tragedia d' aquestas! ¿Ja l' han oberta? Donchs tanquinla.

¿Quánt han arreplegat?

Quatre quartos y gracias.

— ¡Está clar! — diu la gent — com que avuy de malament tothom li va y qui més qui menos, no hi ha ningú que no n' passi d' apuros; pero las suscripcions no donan resultats. ¡Bons estan los temps per aquestas orgas! —

Tot aixó sembla veritat; pero es mentida.

Per socorre una verdadera necessitat, tothom es pobre, tothom passa apuros, tothom fa 'l pagés...

Però supósense ara que 's tracta de fer un regalo á un arcalde, que ja es també marqués, catalá ilustre y ciutadá immortal, es dir, á un home que t'è tot lo que 's requereix per viure y que no necessita res de ningú.

¡Alli veuran com rajan los diners, lo mateix que si cada veyent descobert una mina ó com si acabés de caure una pluja de monedas de cinch duros!

¿No es veritat que t'è gracia aixó? O més ben dit, ¿no es veritat que no n' té gens?

Per supuesto, que de comedias no se n' fan únicament als teatros. Ni es or tot lo que hi ha, ni todas las suscripcions son lo que semblan.

Un pobre es una cosa. Una autoritat es una potencia.

Si las personas necessitadas, que son veraderament dignas de la consideració del publich, poguessen saber que fan los altres, ja veurían com las suscripcions obertas á favor seu s' anarien venint en pous.

¡Ja ho crech! No es te n' parán la má y esperar que las animas piadosas s' enteneixin, ó de tenir alguns mils homes á las sevas p' anla per un concepte ó altre y poguerlos dir.

— Senyors meus: alguns amichs tractan de ferme un regalo per suscripció. Quants es precs que la cantitat que 's recauda siga respectable, porque sinó jo faria un paper ridicul, la veritat, ja estich cansat de ferne.

Per lo tant, seria convenient que vostés se interessessin una mica en la bossa contrabandista.

aquesta suscripció ab una cantitat proporcionada á la seva posició ó al sou que cobran.

Dech advertirlos que jo no demano res á ningú, pues la suscripció es absolutament voluntaria..... pero 'l qui no dongui res, sempre constará que no ha donat res..... y no deixarà de tenirse en compte, porque hi ha més dias que llangonissas. —

¿Qué tal? ¿es d' efecte aquest discurs?

Davant de insinuacions semblants ¿qui 's resisteix á afluixar la mosca?

¿Quí, per una tontería, voldrá perdre la influencia, las esperansas ó las vessas?

Perque al fi la cantitat que 's demana no es cap exageració: desde mil duros á deu céntims de pesseta, poden donar lo que 'ls acomodi.

¿Son municipals? Pues vaja, vinticinch céntims y en pau.

¿Son de las brigadas? Ab deu ja basta.

¿Son burots? Vingan quinze céntims.

Ara, si entrém en categorias superiors, ja es un' altra cosa: no s' admeten céntims ni miserias.

Si un oficial primer de casa la Ciutat dona— venhi gracia—deu duros, que b'è 'ls pot donar, á un oficial según li correspondrá donarne cinch.

A un aspirant dos y mitj.

Y á un escribent, un duret.

Per altra part, la comissió colectora treballa ab un zel digno de mi lor causa. No deixa botiga ni botigueta sense visitar; no hi ha forat ni recó que s' escapi del seu ardor pidolayre: tot ho registra desde las clavegueras als colomars.

Gracias á aquest sistema la suscripció s' ha anat inflant poch ó poch si bé ara sembla que pren certa tendencia á la baixa.

En las mans prutas.

A LONDRES.

Un altre conceller de major detall, anomenat Chull, quan la que 's tracta, anomenat Chull, quan g. sortir de la ciutat, volia presentar la dimissió.

perque no l' hauríessen de perdre, exercir el càrrec de conceller de major detall. No sé si el gran mandant de continuar y fer las grossas.

Però deixemho per ara y tornem á visitar no es altre que l' ideja de la nota que se va fer per la recerca sobre el japonés.

Una exposició de música japonesa, estimada de la comissió de música japonesa, incapsa de la comissió de música japonesa.

país seu lo se'n va anar á visitar el organer de la comissió de música japonesa.

interès de la comissió de música japonesa, si pot l' hauríessen de continuar y fer las grossas.

Li dirán que no es or tot lo que hi ha, ni todas las suscripcions son lo que semblan.

Xins los carrers de la ciutat de Londres, deplorada.

A UN SENYORA GUA... Y RICA, Ó VICE-VERSA

En Rodoró que se'n va anar á visitar no es altre que l' ideja de la nota que se va fer per la recerca sobre el japonés.

á calmá aquella gent ab la musica. ¿Qué n' ha de fer? La música japonesa.

Las últimas llistas contenen molts noms, pero representan pochs quartos. Qui una pesseta, qui cinquanta céntims, qui vint, qui deu... Se veu que la taronja está ja molt expremuda y sóls de tan en tan raja alguna gota.

Per cert que en las últimas llistas hi he vist alguns noms que semblan fets expressos per entusiasmar-se fins al punt de regalar diners al arcalde.

Per exemple:

J. Cortés, 10 céntims.....—«Lo cortés no quita lo valient!»

Ramón Remés, 10 céntims.—Y ré més!

Joseph Noy, 2 50 pessetas.—¡Bon noy!

Però 'l suscriptor que ha cridat més la mèva atenció, es un, qual nom estampo, deixant la responsabilitat al *Noticiero*, d' ahont lo copio.

En la llista que aquest periódich publicava l' últim diumenje, s' hi llegeix:

«Don Alonso Carallot, 4 pessetas »

Ab un nom aixís, comprench molt bè que aquest senyor haja donat quatre pessetas pera fer un regalo á don Francisco.

A. MARCH.

SENYALS DE PLUJA.

Un círcol blanquinós volta á la lluna,
s' apagan los estels, baixa 'l barómetre,
lo sol groch y esmortuhit encén los núvols
y 'ls ulls de poll y xacras nos devoran;
s' aflayran més olors que d' ordinari,
los sons llunyans se senten ab més forsa,
s' humitejan los vidres, sals y ferros
y 'l sutja cau y en pichs de foch tremola;
las aranyas espatllan sas trenyinas,
l' oreneta ab sas alas bat las onas,
los pardals á ramadas xarrotejan
y 'ls porchs furgan la terra y s' hi revolcan;
las vacas braman molt y l' ayre ensuman,
los gats sovint se rentan ab sas potas,
los ánechs ab frisansa se cabussan
y 'l ases ab neguit son cap espolsan;
los objectes de fusta s' emboteixen,
lo vent humit del sur atrau las boyras,
las abellas al arna 's precipitan
y s' ou l' etern ¡rich, rach! de las granotas.

Pressagis son aquests de prompta pluja;
mes també sé per experiencia propia
que l' anunci infalible qu' indica aygua
es que 'n comensi á caure alguna gota.

M. BADÍA.

LA MISSA MATINAL.

Extesa pèl cel está encare la estrellada; lo llargarut cant del gall no ha pas senyalat l' arribada del día; lo bestiar no 's sorolla en lo corral; es negra nit y ab tot, per las masias que soletas viuhèn en los recóns més emboscats del Alt Vallés, homes y donas, vells y criaturas se llevan y vesteixen ab la roba de las festas per' anar á missa.

Ja fa mandra, ben cert, després de treballar tota la senmana llevar-se en aquellas horas y fer prop de una hora de camí mitj á las foscas; empró ¡qué hi voleu fer! l' Iglesia ho mana y no hi ha més remey que conformar-se hi.

Encare que siga d' hora, com l' iglesia de la

¡MALA NIT!

—¡Quín xáfeh! Y al pas que va,
sembla que n' hi ha per estona...
¡Jo crech que aixó ho han fet fer
los vigilants de segona!

parroquia es lluny y tot lo camí es pujada, si á punta de sol volen esser á dalt del turó, no cal que gansejin porque 'ls vindrá tot just.

Los primers d' eixir cap en de fora son los més vells y 'ls darrers los joves. que, com son bon xich toca-sons may se 'ls hi fa tart y 's refian del bon delit que tenen per assolir als demès y fer prompte tots plegats una corrúa camí amunt.

En tan que, alo, alo, van fent vía, 'l cel s' esclarissa, las estelas més petites se fonen y las serralladas sortint de la foscor, ensenyan sas espatllas gegantinas. Ahont lo bosch es atapahit encare hi llustreja guapo guapo; mes ahont los arbres son espurgats ó hi mancan, ja ben bè s' hi veu, las rocas blanquinejan en mitj la fullaraca y fins s' oviran las arrels que serpejan sá y enllá fent deu mil tortas.

Lo turó de *Penja-cans*, coronat ab l' encimballat campanar de l' iglesia, sembla de lluny un feréstech castellás de moros; y encare pèls sots del Congost la nit entre malesas ha deixat algun bocí de son negrench ropatje, quan ja éll se vesteix de una suau claror, groguenca llum que reb per la banda del Montseny.

Al arribar á dalt, los homes se fican lo gech que duyan á l' espatlla y 's desdoblan las calsas que per no esborarlas portavan á mitja cama, las noyas s' apuntan ab agullas la mantellina blanca y las donas d' edat xerrotejan de baix en baix en lo cancell una estoneta.

Mentres lo sol s' aixeca sobre 'l Montseny, pe-toneja los crestalls de Montserrat y las clapas de neu que brillan en lo Puigmal, baixa y s' exten per la Plana y 'l Vallés que encare dormen y tei-

xint bellíssims brodats d' or s' esfonza per las ubagas y torrenteras que tot just se desvetllan, sónan tres batalladas y ls més endarrerits entran en lo temple, sucen lo cap dels dits en l' aygua beneyta y tot senyantse y fent música ab las calsas de vellut, s' agenollan entre 'ls banchs.

Durant bon rato res més se sent que 'l buri-netj del rector, las respostas del escolá que tram-poleja de son algun badall que may s' acaba, 'ls prechs dels fidels y 'ls grinyols d' algun infelís gossot que per més que esgarrapi no pot obrir la porta d' entrada.

Després, mentres la Verge ab son fillet al bras somriu com donant ab carinyo lo bon dia, las llantias se gronxan y un raig de sol joguinós entrant pèl camaril avergonyeix la esporuguida llum dels ciris, lo rector al peu del altar predica ab veu d' olla esquerdada, y sos crits esgarrifosos rebotent per la emblanquinada volta, fan tremolar de cap á peus als pobres sants dels altars que no hi tenen cap culpa.

Los pagesos están tan farts de sentirli á dir que si Dèu envia pedregadas, escursa las ayguas, fa que 'ls blats se migrin y que las viandas se neulin, se deu á que com esperitats alguna que altra festa, al só del fluviol, agarbonats donas y homes giravoltan per las eras en compte de pregar á Dèu, no volen saber res més y al cap de una mica 'l més desvetllat pesa figas que es un contento y sols algun vellet que no pot dormir escolta la prédica com si sentís ploure y estirant ó arronsant las camas, los genolls li fan uns espetechs com si trenqués una branca de pi sech.

Per aixó, en bona veritat, més val que gayre bè ningú 'l senti encare que sa veu ompli de gom á gom l' iglesia, perque sol allunyar-se tan y tan

del Evangeli, emboyrat en son fanatisme, que si 'ls sants y santas fossin de carn y ossos, ab un brinco saltarian dels tinells y anirian á taparli la boca.

Siga com vulga, quan la missa está enllestida y 'l rector se 'n entra á la sagristia, las llantias grinyolant son abaixadas per medi de petites corriolas, ab un buf s' apagan, altra manxada mata la llum dels ciris y 'ls pagesos van sortint tot fificantse la catxutxa ó la barretina ben alegroys y dispuestos á ferla petar un rato en la plassetta.

Llavoras, mentres los gossos fan capgirells y torniols y tot jugant s' empaytan, lo sol s' emporta á petóns la rosada dels herbeys y de las flors, xiula 'l carril de primera hora en lo Congost y del turó enredós per las afraus ombrívolas las esquellas dels remats repican, las donas parlan d' ous y viram y 'ls homes fent rodona tenen enraonaments com aquest:

—Vos, Jaume, ¿lo que diuen de una malura que ve cap ensá desde molt lluny, es veritat ó mentida?

—¿Qué vols dir aixó que anomenan lo *Còlich civil* que fa tan rebombori á Barcelona?

—Sí, home, sí, aixó mateix.

—Donchs, qué vols que 't diga, 'm sembla que no hi ha perill de que per aquestas montanyas se hi arrelí; tenim bona sava y 'ls ayres son molt purs; las alenadas del Montseny fan recular tots los mals que portan verinada.

QUIM ARTIGAYRE.

TAL HI VA...

En Mateu y la Pilar, deurá fer que 's van casar lo menos vuit ó nou mesos, y á pesar del temps, tothom afirma que 's miman com si encara fossin promesos.

Y, dit siga sens fè agravis, me pareix una *rara avis* procedir tan decorós, puig á la moda del dia lo clar, lo lógich seria, que estessin com gat y gos.

Si bè 'm burlo del dir de la gent, puig casats hi ha que, por lo semblá, qui no ho sap creu que amor y goig respiran, y la vritat es que 's tiran cada dia 'ls plats pèl cap;

no per xó vull que s' alegui que del casori renegui, ni impugná 'l sisquera acordi, pró de casaments brillants, no sè, 'm sembla que n' hi ha tants, com capellas de S. Jordi.

Donchs com anavam dihent, en Mateu, d' amor ardent per la gallarda Pilar, d' exquisits gustos la omplena: ¡regalos!.. de tota mena, cor que vols. . es dir ¡la mar!

Fa poch temps li va comprá un hermós lloro, y ella ja l' ha ab tals afanys ensenyat, que es xerraire per demés, y per lo viu y astut es, l' encant de tot lo veynat.

Tot quant sent de sa mestressa,

UN PRETENDENT.

—Vosté vol la mèva filla...
pero ¿ab qué conta? ¿qué tè?
—Tinch... tot lo que 's necessita
perque ella estigui ben bè.

ho repeteix tan depressa,
que 'ls dich jo qu' es un primor;
y ara no sé per quín sant
tot lo dia está cridant:

«Ay, Perico del m-u cor.»

Y 'l veynat mitj aixordat
pèls crits, critica escamat,
pero jo no m' embolico;
deixo á 'ls altres criticar:
jo sols sè que la Pilar
tè un cosí que 's diu Perico.

PIRIPICHIO.

«SAN JOSÉ DEL TAJO.»

¿No saben qu' es aixó?

Es una creu inventada últimament, ab l' únich
propòsit de *condecorar* als expositors que van
concorre á la Exposició Universal de Barcelona.

Lo més graciós del cas está en que la condecoració
no ha sigut creada á Espanya, com sembla
que hauria de ser, sinó á Fransa.

Y casi casi que 's pot dir que ha quedat exclu-
sivament *destinada* als expositors francesos.

¿No es veritat que no ho comprenen? Pues aviat
ho entendrán. Es una historia, millor dit, un timo
que no deixa de demostrar ingeni.

Fa alguns mesos, casi tots los expositors del
nostre gran Certámen, residents á Fransa, van re-
bre una circular que deya poch més ó menos:

«Lo govern espanyol, desitjant recompensar d'
alguna manera als francesos que van honrar ab
sos productes la Exposició de Barcelona, ha de-
terminat concedirlos una creu, denominada de
«*San José del Tajo* en proba del seu afecte.»

Las condicions eran molt ventajosas: no s' ha-
via de fer res més que entregar 28 pessetas y 40
céntims, y l' expositor rebia la creu citada.

No cal dir l' entusiasme ab que la oferta va
ser rebuda.

¡Una creu per 28 pessetas y un pico; ¡En Wil-
son que 'n feya pagar un dineral! ¡quina ganga!

L' *agent del govern espanyol*, que aixís se ti-
tulava 'l firmant de la circular, va comensar á
rebre contestacions, y en totas ellas s' hi inclu-
hian las 28 pessetas ab los 40 céntims.

Y de vintivuyt en vintivuyt, l' actiu inventor de
la creu de *San José* va reunir la friolera de prop
de cinch mil duros: una for-
tuneta, que per un necessi-
tat es una fortuna.

Los aspirants á la creu no
hi veyan d' alegría.

Quan dos d' ells se troba-
van pèl carrer, desseguida
sortian á parlar de la cosa:

—¡Eh, qué barato 'n sorti-
rém! ¡Una creu espanyola
per una miseria! 'Ns ne po-
drém ben riure d' aquests
que per alcansarne una, pa-
gavan trenta y quaranta mil
franchs!

—¡Y tal! A mi 'm sembla
un somni. ¿Y quán 'ns la
deuran donar?

—No ho sé: diu que será
prompte.—

Pero passavan días y días,
y senmanas y senmanas, y

las creus de *San José*—que no han existit may—
no 's veyan ni en pintura.

—Veyám—van dirse 'ls expositors francesos—
á la Embaixada espanyola 'ns ne donarán rahó.—

¡Cap á la Embaixada!

—Deu los quart,
¿no han arribat en-
care las creus de
San José del Tajo?

En Leon y Casti-
llo va posarse á
riure.

—No senyors;
per ara nó.—

Los aspirants á
decorés van retirar-
se y 'l nostre em-
baxador no 'n va
fer cas, creyentse
que 's tractava d'
una broma d' algún
desocupat.

Pero l' endemá
van acudirhi altrás
personas ab la ma-
teixa cansó, l' al-
tre día n' hi van
anar més y per fi l'
embaxador va po-
sar en clar tot lo
negoci, descubrint
l' enredo.

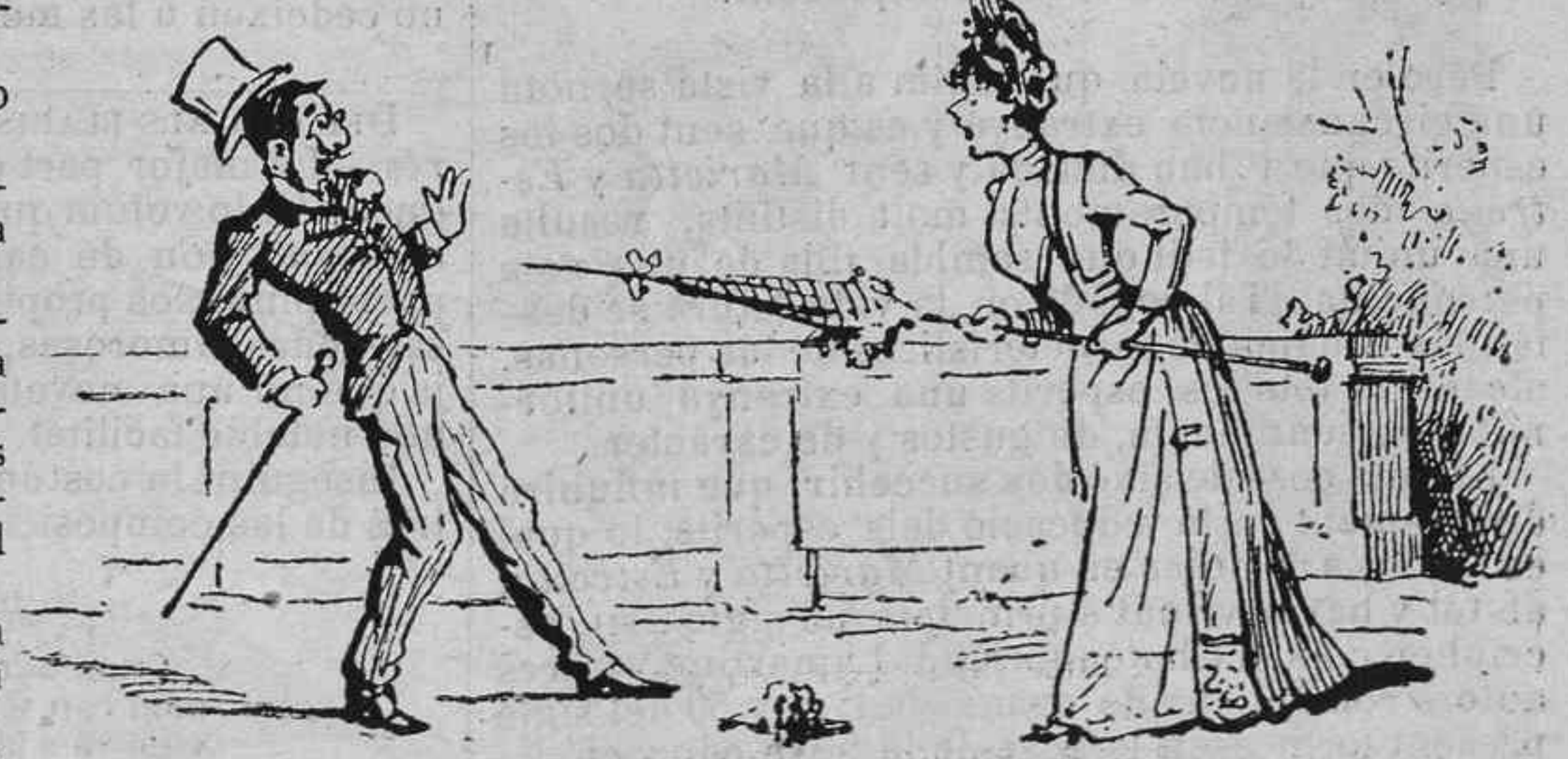
Los pobres expo-
sitors francesos ha-
vian sigut estafats.
No hi havia tal
creu, ni tal prome-
sa del govern, ni
tal agent oficial, ni
res: tot era una
farsa d' un timador
de xispa.

Sórt que al cap y
al fi se tracta d' una
cantitat petita: 28
pessetas 40 cén-
tims.

Pero es lo que
deya un dels ti-
mats:

—'Ns está bè, per

SOMBRILLAS DE MODA.

Son unas llansas molt monas
y bonas per defensarse
dels *Tenorios* atrevits
que pretenguin atracarse.

tontos. L' únich que m' intriga y 'm preocupa es lo pico dels 40 céntims. ¿Per qué no havían de ser 50?—

¡Misteris del art del tarugo!

MATÍAS BONAFÉ.

LLIBRES.

ACONTECIMIENTOS LITERARIOS.—1888.—Quadern tercer.—Per D. MELCHOR DE PALAU.—Forma la part més nutrida de aquest opúscul de crítica literaria un detingut estudi del poema de Campoamor *El licenciado Torralba*, plé de consideracions atinadíssimas, en especial las que 's refereixen al gènesis de las *Doloras* que tanta fama han donat al ilustre poeta castellà.

Lo Sr. Palau acredita una vegada més sa perspicacia, presentant la obra de Campoamor baix certs punts de vista que acusan verdadera novetat.

Obra l' opúscul una sentida descripció de la missa de Requiem disposada per la *Academia española de la Lengua*, en sufragi dels escriptors castellans difunts; y 'l tanca un petit estudi de la traducció castellana de la tragedia *Mar y Cel*, de Angel Guimerà.

Es molt de aplaudir que 'l Sr. Palau, al ocupar-se dels aconteixements literaris del any passat, concedeixi la deguda importancia á las produccions més notables de las literaturas regionals.

MARIETTA.—*Páginas de dos existencias y páginas de ultratumba*.—Autors de aquesta novela son dos esperits que vagan per los espays inconmensurables. Un *medium* zaragossá, un home d'educació literaria limitada, segons manifesta 'l prologuista del llibre, Sr. Ves-compte de Torres-Solanot, no feu més que posar la punta del llapis sobre las quartillas, y ab gran rapidés y ab no poca maravel·la de las personas que presenciavan lo prodigi, aná escrivint lo que li dictavan los esperits de *Marietta* y *Estrella*, dos hermosas nenas, napolitana la primera y l' última granadina, que visqueren ignoradas en la primera meytat del sigle XVII.

Ab aixó sols veurán si es una ganga ser *medium* esperitista. Tots los escriptors hem de pensar lo qu' escrivim, hem de suarho; los *mediums* s' ho troban fet. Los basta invocar la intervenció de algun esperit benèvol y complacent.

Pero en la novela que tenim á la vista se nota una circumstancia extranya y es que sent dos los esperits que l' han dictada y sent *Marietta* y *Estrella* dos temperaments molt distints, resulta una unitat de istil que sembla filla de una sola personalitat. Tal vegada en la vida futura se desfán las condicions características de las personas, alcansant tots los esperits una extranya uniformitat de sentiments, de gustos y de caràcter.

Alguna cosa de aixó déu succehir, que influhirá directament en la educació dels esperits, lo qual es tan més de notar en quant *Marietta* y *Estrella*, ab tot y haver viscut á principis del sigle XVII, escriuhen com si Chateaubriand, Lamartine y altres autors romántichs de avans de l' any 50 del sigle present formessen la base de la seva educació literaria.

En lo llibre hi ha una tendencia marcada á l' amplificació, una gran vaguedat, y una extraordinaria abundancia de frasseologia poética. La

literatura esperitista té en ell una joia, que será admiració dels creyents; pero 'ls que no som esperitistas, novela per novela, preferirém sempre á las nebulosas que 's perden en l' espay, aquellas que parlan al cor, las que despertan la sensibilitat, las que pintan los quadros de la vida real, en una paraula: aquella literatura sana y robusta, de la qual poch deuen preocuparse, segons sembla, 'ls esperits, los *mediums* y 'ls esperitistas.

JOCHS FLORALS DEL PRIMER DIUMENJE DE MAIG de 1888.—Per últim ha aparegut lo volúm del certámen qu' en só de protesta se celebrá l' any anterior en lo *Teatro de Novedats*. Apart dels discursos dels mantenedors Srs. Roure, Vidal, (Maurici) y Lasarte (Manuel), conté composicions poéticas de Guanyabens, Soler de las Casas, Casademunt, Casadevall, Careta y Vidal, Ferrer y Codina, Garriga y Grau, Apeles Mestres, A. Borri y C. Gumá, obras dramáticas de Frederich Soler y de Figuerola Aldroféu y l' hermós poema *Margaridó*, de Apeles Mestres, joia de la moderna literatura catalana, que per sí sol dona gran interés al volúm de las composicions premiadas en aquell certámen.

ILUSTRACIONES.—La *Ilustración artística* que ab tant éxit publica la reputada casa editorial de *Montaner y Simon*, dona á llum una notable revista de la *Exposició universal de Paris*, que simultáneament apareix en la capital de Fransa. Colaboran en aquesta publicació las plomas més reputadas de la vehina República y 'ls més hábils dibuixants. Los primers fulls que tenim á la vista denotan que la Revista formarà un llibre apart, plé d' atractiu y de interés. Dificilment pot trobarse una forma més propia de perpetuar lo gran aconteixement que s' está desarrollant en las riberas del Sena.

També *La Ilustración española y americana*, ab fetxa 22 de abril publica un número extraordinari, del qual s' enduhen la major part los grabats referents á la Exposició universal. Acompanyan al mateix dos suplementos: l' un conté duas magníficas copias de aquarelas de Marchetti y l' altre una excelent fototipia, fiel reproducció del retaule del altar major de la Catedral de Sevilla.

Com se véu, las ilustracions nacionals, en punt á posar á sos lectors al corrent de las maravel·las acumuladas en la Exposició universal de Paris, no cedeixen á las més acreditadas del extranger.

DEL COR ALS LLABIS.—*Poesias de Alfons M.ª Parés*.—La major part de las composicions contingudas en lo volúm que forma part de la *Biblioteca catalana* son de caràcter íntim y subjectiu. Lo poeta pinta sos propis sentiments, y en especial sas penas amorosas, resplandint en sos versos, ja que no una novetat absoluta, alguna emoció y una notable facilitat.

Inseguint la costum, donarém un parell de mostres de las composicions del Sr. Parés:

III.

Quan á la nit descansa
mon cap sobre 'l coixí
y en vá á la son li prego
perque s' abrassi ab mí;
¡en cuántas cosas pensol
en glorias, en companys,
en una dona morta
y en com se 'n van los anys.

LA ESQUELLA á RAFEL CALVO, ab motiu de la funció que 's dona al Principal pera honrar la sèva memoria.

De totes mas ideas
l'ultima vet aquí:
«En aquesta hora trista
¿quí déu pensar en mí?»

LXVI.

¡Que alegres ara al ser la posta
guaytan la platja 'ls pescadors,
sas casas blancas en filera
hont refloueixen sos amors!
Mentres dibuixa siluetas
la dolsa llum del sol ponent
cap á la platja als llabuts qu' orsan
los dú la brisa lentament.

Altres punyint l'escota encare
en poca estona han atracat;
y á un compás lent los remes se mouhen
pèls que la drissa han amollat.

Y la quitxalla per la sorra
deixant sos jochs s' embadaleix
y varar mira las barquetas
y los paners curulls de peix.

Ab sas faccions colradas, tendres,
pèl mar suspiran ja 'ls noyets;
son tos amants, planura inmensa
hont la gavina fa 'ls xisclets.

En una barca, ab vela extesa
pensan en sé' á horissonts llunyáns,
y 'ls han de dir sas pobres mares:
—«Ja hi aniréu quan seréu grans.»

Creyéu que aquestas duas composicions, més
que tot quant podríam dir nosaltres, donarán una
idea de las qualitats poéticas que adornan al se-
nyor Parés.

RATA SABIA

PRINCIPAL.

Del drama *La mejor ley*, ja varem parlarne al
ser estrenat durant la temporada de hivern per
la companyia del Sr. Riutort. Es una producció
de la escola echegarayesca, menos brillant que
las que sol escriure 'l mestre; pero que revela
cert coneixement de la escena y molta facilitat
en la confecció de versos apropiats pera las
taulas.

La companyia, y principalment lo S. Vico la
desempenya *con amore*, fent lluhir notablement
las situacions més culminants del drama.

Per avuy divendres está anunciada la solem-
nitat dedicada á la memoria del desventurat Ra-
fael Calvo.

Es de creure que 'l Teatro Principal aquesta
nit s' omplirà de gom á gom.

LICEO.

¡Y cóu ha anat creixent l' éxit de l' ópera de
Bretón! A la impresió favorable de las primeras
audicions s' hi ha unit lo descubriment de novas
bellesas, que saboreja 'l públich, cada día ab més
gust.

Dissapte, ab motiu del benefici de la Leonardi;
l' endemá diumenje y principalment lo dimars,
benefici de la Medea Borelli, que fa com sab tot-
hom una Isabel de Segura insuperable, l' obra
arribá tant per amunt, que 'l públich en massa
estava embadalit, entussiasmat, sentint vivament
que per la necessitat de certs artistas de tenir que
cantar en altres teatros, haja hagut de retirarse á
lo millor de sos triunfos.

Consolémnos empero ab la noticia grata de que
durant la próxima temporada tornarem á veure
Gli amanti, realsats ab l' esplendor de la esce-
nografia, ja que la empresa, segons bons infor-
mes, ha decidit valerse al efecte dels bons ser-
veys de 'n Soler y Rovirosa.

Ab una promesa aixís fa de bon esperar la rea-
parició de l' ópera de Bretón.

Escritas aquestas ratllas se 'ns diu que 's do-
narán encare dos ó tres representacions més de
tan celebrada producció.

ROMEA.

Havent terminat la campanya de aquest teatro,
ha tancat las portas, fins al próxim setembre.

Dintre pochos días no funcionarà cap teatro en
lo casco antich, com si la marinada enpenyés als
aficionats á espectacles cap al Passeig de Gracia.

LÍRICH.

Está próxima á debutar la companyia Novelli,
de la qual forma part l' actor cómic Fortuzzi,
que tans bons recorts havia deixat á Barcelona.

Te tals atractius la companyia italiana que ab
tot y ser llarga la distancia de Barcelona al Lirich,
ó molt m' enganyo ó resultarà curta.

ESPANYOL.

Lo primer de juny se presentarà la companyia
de 'n Mario, representant ademés de las produc-
cions més celebradas del repertori, algunas obras
novas, fruyt de l' última temporada.

Pero avants, ó siga demá dissapte ha de do-
narse en aquest teatro una funció humorística á
cárrech del *Niu guerrer*. Se tracta d' entregar
una medalla als guerrers expositors, amenisantse
l' acte ab la representació de las sarsueletas *La
Marmota* y *La Riba*, ab l' estreno de la titulada
Errar de un punt, lletra dels Srs. Mestres y Mi-
rabent y música de D. Joseph Ventura y ab un
concert musical del qual forma part la Polka co-
rejada *Xaretlo*, parodia de la que ab lo títul de
Champagne, tant va cridar l' atenció durant l'
últim período exposicionista.

Total: una funció plena, exhuberant de bon hu-
mor en la qual los socis del *Niu guerrer* lluhirán
sas aptituts per la escena y per la música.

TIVOLI.

Lo de sempre: *La Bruja*.

Y á cada punt, sota 'l cartell, lo quadret anun-
ciador de que quedan despatxadas totes las loca-
litats.

Per lo vist tenim bruixa per lo que queda de
temporada.

CATALUNYA.

La sarsuela *El plato del dia*, calificada per sos
autors d' extravagancia, es una revista per l' istil
de *Certámen nacional*, y *Oro, plata, cobre... y
nada*; una escusa per cantar un aplaudit coro de
mestres d' estudi, per presentar algunas escenas
xulescas, per ballar unas seguidillas sevillanas y
per oferir un coro de *thés*, que sostingui la com-
petencia ab lo manossejat tango del café de *Puerto
Rico*.

L' obra es entretinguda, y passa molt bè gra-
cias al aparato escénich y als trajos capritxosos
que vesteixen alguns artistas y 'l coro de senyo-
ras, com també per son aceriat desempenyo.

La música es agradable, y 'l coro de mestres
d' estudi fa repetirse tots los vespres.

CALVO Y VICO.

Hem vist las llistas de la companyia cómic-

TAL PARA CUAL.

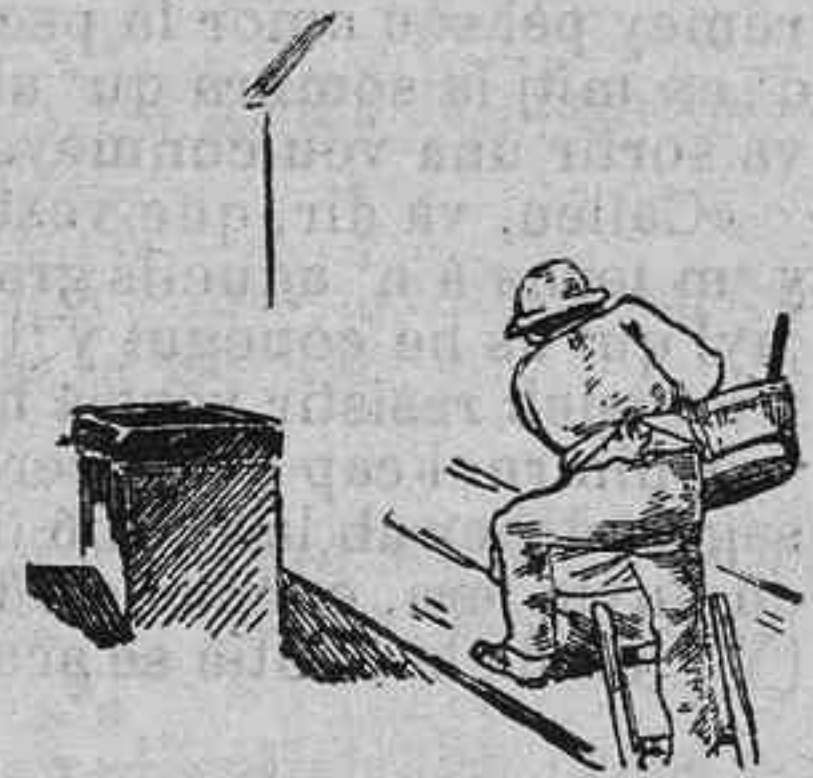
1.—Ja es bona casualitat que vos aneu á emblanquinar en una casa ahont jo hi vaig á escurar la xamaneya! Brindo á la vostra salut!

2.—També es un ofici ben brut aixó de escurar xamaneyas!

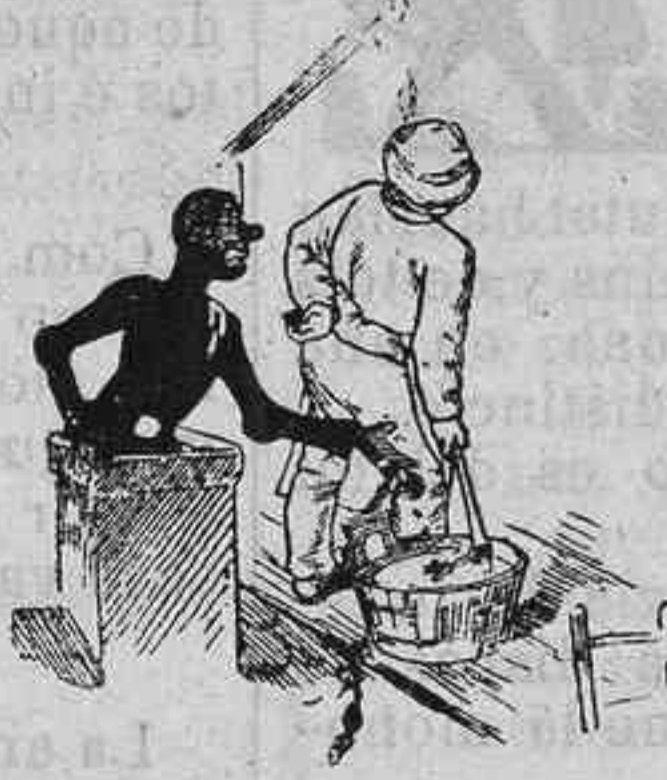
3.—Encara no ha pujat aquell tipo? Amaguémmos: n' hi vull fer una.

4.—¡Cristu! ¡qu' es alt aixó!

5.—¡Ab quina afició emblanquina, pobre home!

6.—Veyám si un grapat de sutja á la cals li anirá bè.

7.—¡Qué parat queda! Tè; ara tot' aquesta pila, pèl clatell...

8.—¡Jesús, María, Joseph!...

9.—¡Ha sigut aquest pillu d' escura-xamaneyas! Ja t' arreglaré. ¡Apa, toma aquest cubell de cals...!

10.—¡Je, je! Un emblanquinator negre!
¡Je, je! Un escura-xamaneyas blanch!...

lirica que ha de treballar en aquest teatro, y á la qual desitjém millor fortuna que á sas predecesoras.

En la primera funció 's posarán en escena las produccions tituladas: *A Roma por todo*, *La Sevillana*, *El estilo es el hombre* y *Nina*, algunas no representadas encare á Barcelona.

CIRCO EQUESTRE.

A's atractius dels artistes ja coneguts, entre 'ls quals sobressurt la hermosa Mme. Cambella, s' hi han agregat los germans Borghetti que 's distingeixen per sos exercicis gimnástichs, seguits de bonicas actituts estatuarias.

Es lo que deya un concurrent:

—M' agradan aquests xicots. Cada vegada que fan una entremaliadura, 's quedan de pedra marbre.

N. N N.

CONFESSIÓ...

La nau del temple la foscó voltava,
sols dos llums en l' altar del Crist hi havia:

un ciri que ja quasi s' acabava
y una llantia penjada que 's moria.

Al peu d' un amagat confessorari,
agenollada, 'ls ulls sortits enfora,
ab lo vel negre y en la má 'l rosari,
aix's parla una bella pecadora:

«Perdonéu mon pecat, virtuós pare,
que no es pecat, qu' es fera malaltia;
lo dol m' ha envenenat y 'l plor m' amara
de desde que morí l' ilusió mia...

Nos estimavam com l' aucell al ayre.
com la llum y la flor qu' ensemps, se donan
l' una sos raigs y l' altre son grat flayre...
L' amor y lo dolor ma falta abonan.

¡Ay!... No volgué l' amor que li donava
creyent rumor que l' honra 'm malmetia,
y repós en lo claustre odiós buscava,
en tan que pura jo per ell moria.

Desde llavors tinch l' ánima entristida,
y encar l' estimo, pare, ab tan deliri,
que daría per ell hasta la vida.»
(Del altar del costat s' acaba 'l ciri.)

Després d' una gran pausa en que esperava

remey pèl sèu amor la pecadora,
d' en mitj la sombra qu' al confès voltava
va sortir una veu conmovedora.

«Calleu, va dir, que vostra veu m' exalta
y 'm torna à n' aquells grats temps de ventura;
jay! qu' us he conegut y 'l cor ja 'm salta
y no puch resistir vostra hermosura.»

Y dintre 'l cap del sacerdot, terrible,
sagrat deber ab la passió lluytava
en lluyta fera, encarnissada, horrible...
(Y l' oli de la llàntia se acabava.)

VÍCTOR RAHOLA.

Sembla que 'ls carrers de nostra ciutat haurían
de ser propietat de tots los barcelonins y de tots
los forasters que 's troban á Barcelona: en una
paraula, de tots los ciutadans, sense distinció.

Donchs una cosa tan natural no es del tot
exacta.

En los días de carreras, la Gran-vía de la es-
guerra queda totalment embargada, á disposició
de la goma més ó menos espessa que la mono-
polisa.

Dijous de la senmana passada van donarse or-
dres severas, de que ningú s' atrevís á barrejar-se
ab l' *ayga-lifa*. Las tartanas, los carros més ó
menos historiats eran expulsats del desfile: las
jardineras y 'ls tranvías se veyan obligats á inte-
rrompre la sèva circulació habitual.

Unicament los luxosos carruatjes podían anar
y venir per aquell ample carrer, á la mida del
sèu gust.

Y es que aném progressant tant, que molts que
tal vegada han fet la fortuna menant carro, avuy
quan veuhen una mula s' avergonyeixen.

Si aném seguint aixís, tal vegada no està lluny
lo día en que no 's podrà passar per la Rambla
sinó ab frach, corbata blanca, clach y una garde-
nia al trau.

¡Quína alegría tindrán quan aixó succeheixi,
aquellas célebres *Zeñolitas* del *Noticiedol*!

Dimars tenia gran empenyo 'l Sr. Marqués de
Oler-endolas de que l' Ajuntament celebrés ses-
sió pública.

Va fer al efecte tots los esforços imaginables:
volantets, súplicas, agutzils corrent en busca de
regidors; pero no hi va valer res: los concellers
actuals s' han acostumat á las sessions de segona
convocatoria y no hi ha ningú que 'ls fassa assis-
tir á las ordinarias.

Com la recepta Mellado
ja fa días qu' está á punt,
lo silló 'ls dona frisansa
y 'l saló 'ls cau al damunt.

A Tarragona s' ha reunit lo Jurat ¿per qué di-
rían?

Per entendre en una causa de robo... de sis cu-
lleras de fusta.

Y per una cosa tan fútil se molesta á un sens fi
de ciutadans; se 'ls distréu de sas ocupacions ha-
bituals y se 'ls obliga á permaneixen horas y més
horas en la sala de l' Audiencia presenciand los
entretinguts incidents de un llarch judici.

En tots los païssos del mon, se reservan pèl
Jurat únicament aquellas causas graves que afec-
tan á la conciencia pública.

Unicament aquí se li encomanan las fruslerías
més insignificants, que podrían ser resoltas de
pla per un tribunal correccional, per un jutje de
pau y hasta si molt convé per un tinent d' arcalde.

No sembla sinó que 'l robo de sis culleras de
fusta haja de produhir més indignació en lo pú-
blich que 'l célebre crim del carrer de Fuencarral.

Lo *Foment del Treball nacional* ha expedit
una circular oferint los sèus serveys á las per-
sonas que desitjin concórrer á la Exposició es-
panyola que en breu ha de celebrarse á Londres.

Als que 's trobin en aquest cas, en la secretaria
de aquella associació se 'ls facilitarà tots los da-
tos é informes necessaris.

Com veurán los nostres lectors, LA ESQUELLA
que no olvida may als homes que valen y que do-
nan gloria á la patria, dedica avuy un recort al
malaguanyat actor don Rafel Calvo, á fi de con-
tribuir al bon éxit de la funció que en memoria
sèva va á donarse en lo Teatro Principal.

La antigua *aixaroperta* del Dr. Gener, carrer
de Petritxol ha sigut objecte de una artística res-
tauració.

Cassat al vol al passar per davant de la botiga:
—Mira, tú: en lo decorat hi predomina 'l gust
pompeyá.

—Naturalment, com que l' amo 's diu *Pompeyo*.

Cosas extranyas.

Segons datos del nou pressupost municipal, lo
déficit de la Exposició ascendeix á 3.488,771'55
pessetas.

Pero 'ls comptes de la Exposició no s' han pre-
sentat encare.

Y aquí se 'ns acut preguntar:

—¿Cóm pot saberse á quánt ascendeix lo défi-
cit, si no se sab encare á quánt ascendeixen los
comptes?

Tres milióms y mitj de pessetas es una insigni-
ficancia, y un resultat aixís únicament pot atri-
buhirse á la docilitat ab que 'ls números deixan
colocarse per dir tot lo que se 'ls vol fer dir.

¡Tres milions y mitj de pessetas! Si casi bè ab
Xampany no més ja van gastarse.

Pero darrera de aquests números tan consola-
dors, apareix un contrapés que fa caure d' es-
patllas.

L' Ajuntament llansará al mercat 40,000 lám-
inas al 6 per 100, de import 500 pessetas cada
una.

Total: 20.000,000 de pessetas.

Un empréstit disfressat.

Veritat es que aquesta suma considerable, se-
gons diuhen los de la casa, ha d' emplearse en la
realisació de alguns projectes de importancia;
pero 'l fet es recaudarla, que després ja 's veurá
en qué s' inverteix.

Ja fa temps que la norma económica del Ajun-
tament es la que va compresa en aquella locució
vulgar que diu: «Embolica que fa fort.»

Embolica que fa fort, y 'ls que vingan darrera
ja veurán si poden desfer lo nus.

La senmana ha sigut fecunda en incidents còmichs de caràcter local.

Passavan l' ultra matinada dos homes pèl Passeig Nacional de la Barceloneta. Hi havia per allí un burot, y á un dels dos homes se li ocorre acostàrseli y preguntarli:

—¿Sabria dirme quina hora es?

Lo burot, per tota resposta aixeca 'l garrot y li arramba un parell de garrotadas á las costellas. Eran las dugas de la nit.

Si en lloch de ser las dugas, s' escauhen á ser las dotze, 'l tritura.

L' escena á la Plassa de Catalunya.

Un francès se fica ab tota tranquilidat dintre del surtidor, y comensa á passejarse amunt y avall *comme Pierre pour sa maison*.

Home cortés, amable y ben educat se treu lo sombrero y 'l coloca sobre 'l broch del surtidor, com si fos una perxa.

De gent contemplantlo no 'n vulgan més: y éll amable y sonrient, continúa prenent aquell salu-

dable y exquisit bany de camas, y donant al fi utilitat á un safreig que fins ara no sabia ningú de qué servia.

Pero ja ve la autoritat, en forma de municipals y agents de ordre públich.

—Surti d' aquí: li cridan.

—*Jamais de la vie!*... contesta 'l francès, colcantse en lo centre de la piscina.

Y ab riulla cortés afegia:

—*Venez si vous plait.*

Cap Xanxas, cap Qimenas, cap Muñoz va tenir prou valor per mullarse las pantorrillas.

En aquest instant una idea diabólica crusa per la imaginació de un de aquells guras exasperats.

La idea de cassar al francès per medi del llas, com si sigüés un gos sense bossal y sense número.

Comensa la cassa. Lo llas fuetaja y 'l francès s' escorra, xipollejant per l' aygua. Fugint del llas que 'l perseguia va arribar á un dels costats del surtidor, y allí uns paisans van detenirlo agafantlo pèl bras.

Pochs moments després era embargada una jardinera capés per vint assientos, y aquell amant dels banys de recreo era conduhit al govern de provincia, ahont deixá un regalim de l' aygua perfumada del surtidor de la Plassa de Catalunya.

L' aventura del francès ha fet riure á Barcelona entera.

¿Qué 's podia proposar prenent aquell bany, á la vista del públich?

No ho fassan correr.

Pero jo tinch entés que 'l fulano no ha fet lo treball en vá, ja que projecta establir á Barcelona una escola de natació y s' ha valgut del bany com de un anunci.

¡Oh la reclame!...

Dos noticias foranas.

La companyia dramática que dirigeix l' aplaudit primer actor Sr. Simó, ha fet una brillant campanya en lo Vendrell, guanyantse moltes simpatias, que s' han posat de relleu en la funció en que va despedirse de aquell públich. Lo Sr. Simó alcansá una ovació com may se 'n havia vista cap en aquella vila y fou obsequiat ab valiosos regalos.

A Sabadell s' ha solemnizat la festa del Aplech de la Salut ab una bonica exposició de quadros en la qual figuravan algunas obras dignas d' elogi.

Es notable la manera com va filtrant la cultura artística fins en las poblacions secundarias de Catalunya.

Las autoritats madrilenyas han prohibit la representació de una sarsuela titulada: *El dia del juicio*.

Que 'm perdonin las autoritats; pero aixó son atachs al dogma.

¿Quin espanyol arribará á creure ab la vida futura, si de un sol cop de ploma supprimeixen lo *dia del juicio*?

PESCA MODESTA.

F. GOMEZ SOLER

Si aquest home és dignes, Martos,
 aquí sab lo que pescaria!
 Pero el Pres. ja esta content
 ab un llusset cada dia.

(Continua a la página 326)

Una noticia del *Noticiero*.

«Berlín.—Un sin número de obreros está empleado en *condecorar* las calles y las avenidas que conducen á la estación.»

¡Carrers condecorats!

¡Quánts qu' esperavan la creu que 'ls arribés de Madrit, exclamarán ab recansa:

—¡Qui fós carrer de Berlín!

Detalls sobre la maravillosa Torre Eiffel, gloria de la ingeniería moderna.

Apart dels càlculs matemàtics que han hagut de ferse per apreciar las resistencias, porque 'ls tallers hajan pogut fabricar las 12,000 pessas de que 's compón, han sigut necessaris altres tants dibuixos de detall, sense contar los 500 de secció executats per los ingeniers.

Lo dissenyo de la torre se divideix en 27 cartóns cada un dels quals exigí plantillas especials, y cada plantilla infinitat de figuras geométricas, calculadas per un sens fi de logaritmos, ocupant tot plegat 2,500 fullas de dibuix, de 1 metro per 80 centímetros.

Per espay de dos anys, quaranta delineants y calculistas s' han empleat en preparar aquests dibuixos, es á dir, més temps del que s' ha tardat en construir la torre.

Un detall final. Per enllassar las pessas s' han necessitat 7 milions de tornillos. Calculant que uns ab altres tingan un centímetro de gruix, colocats en filera formarian una línea de 70 kilòmetres.

Més distancia que de Barcelona á Manresa.

CONFERENCIA.

—¡Ay! Gracias á Deu que 'ls veig...
¿Ja han tornat de Montserrat?
—Si senyora.—¿Y qué n' han dut?
—Res més que un enconstipat.

Fa pochos días varem pujar al Tibi-dabo pera elevarnos del nostre nivell ordinari y desde 'l Pabelló de la Diputació ahont tractan de ferhi un Observatori *gastronómich*, dich *astronómich*, contemplar lo panorama de nostra gran ciutat, teatro de un Ajuntament menat per noble arcalde que ha manejat la vara, las barras de Catalunya y las sèvas propias barras, ab molta barra.

Bromejant y caminant arribarem á Vallvidrera ab l' estómach buit y las camas cansadas y entrarem al Café restaurant *antigua casa de Mattas*, á cárrech avuy del acreditat restaurant Martín de Barcelona, ahont se reben los encárrechs, y varem sortirne tant contents de ventrell com de butxaca, que 'ns prometeren tornarhi sempre que tinguésem necessitat de respirar alt y menjar bè, dir mal del Ajuntament á boca plena y disfrutar de las magníficas condicions del nou establiment.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA I.—*Sas-tre-ri-a.*
2. XARADA II.—*Cap-sé.*
3. ENDAVINALLA.—*Paraygua.*
4. MUDANSA.—*Manela-Manila-Manola*
5. TRENCA-CLOSCAS.—*Don Alvaro ó la fuerza del sino.*
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Fusteria.*
7. CONVERSA.—*Perdtu.*
8. ROMBO.—
C
M A L L
M U S E O
C A S S O L A
L L E O N A
O L A
A
9. GEROGLÍFICH.—*Per postres dulces.*

XARADAS.

I.

—Dèu lo quart, senyó Marsal,
—¡Quarta-quinta Don Joan!
—¿Tué tal va?—Bé, anèm passant.
¿Y vosté?—Ni bé, ni mal.
—¿Cóm s' enten? ¿que té de nou?
—Ca, no res... cap novetat...
la dona s' ha costipat.
—Bo .. m' arribo al carrer Nou:
vaig á comprarli una escombra;
mentres tan ja 'm guardarà
aquest cistell.—Está clá,
prou, ja ho sab. disposi, *hombra*.
—Gracias, mil gracias —De ré.
—Bé ja que no li fa res
primera-segona-tres
aquesta total també.
—Vinga, vinga tot aixó
que li desaré allí dalt.
—Bueno donchs, senyó Marsal...
á reveure.—Estiga bó.

MARANGI.

(Continua á la página 336)

Obra interesante

LOS SECRETOS DE LA CONFESION

POR

CONSTANCIO MIRALTA (PRESBITERO)

Un tomo en 8.º, Ptas. 2.

EL CANTAR DEL ROMERO

LEYENDA EN VERSO DE

D. JOSÉ ZORRILLA

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

Obras de AMICIS

EN EL OCÉANO

VIAJE Á LA ARGENTINA

Con una carta-prólogo del autor. ✨ Version castellana de H. GINER DE LOS RIOS
Un tomo en 8.º de 452 páginas, Ptas. 4.

LA NOVICIA

NOVELA FISIOLÓGICO-SOCIAL

POR

LOVELACE

Bajo cuyo pseudónimo se oculta uno de nuestros más clásicos escritores.

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

HOMBRES Y PERROS

POR

HENRY DE KOCK

Un tomo en 8.º con una cubierta en colores

Ptas. 1

De Madrid á Filipinas

(IMPRESIONES DE VIAJE)

POR

SAENZ DE URRACA

Un tomo en 4.º, Ptas. 3'50.

PEDRO Y JUAN

POR

GUY DE MAVPASSANT

Version española de

CARLOS FRONTEIRA

Ptas. 3.

LO DEL SANTO

GUÍA DE FORAGIDOS EN MADRID

POR

ISIDRO, BOTIJOS Y COMPAÑIA

Un cuaderno con profusion de ilustraciones,
Ptas. 0'50.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l'import en libransas del Giro Mútu, é hè en selles de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. Ne responém de extravios, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

UN TIPO.

¿Veuen aquesta figura?
¿veuen quina extravagancia?
Pues per moltes senyoretas
es una gran elegancia.

II.

Hu-quarta-total es mia
digué un Xanxes rebufat,
à la *Tres-tercera-quarta*
noya fina y elegant.
Mes ella li contestá
qu' era de 'n *tersa-tercera*
y prompte l' apaciguá
ab una *dos-tres-darrera*.

ORALIZE UGUEDEI.

ANAGRAMA EPISTOLAR.

Senyor D. Nicomedes *Total*.—Esparraguerra.

Estimat amich: Si es que quan aquestas ratllas arriban á tas mans, disfrutas de vida y salut, com jo desitjo, t' haig de notificar que l' Arcís, *total* de la Pona, que, com tú ja sabs, havia gosat sempre de mas simpatías, t' ha trahit ab tot descaro, puig que l' altre día 'm va *tot* alguns bitllets de banch de sobre la taula, producte líquit del lloguer de la casa que tens al carrer dels Ases. Jo prou he *total* per tot arreu si l pescava; mes, segons m' han dit, está ja surcant las onas en direcció á la América.

Tot per la cara que soch un mal administrador dels teus bens; pero no sospilis ja may que he sigut cómplice de aquesta intriga.

Si bé 't sembla, *total* una persona ab qui 'm puga entendre en lo successiu respecte al teus assumptos, que resideixi á Barcelona; á fi de que no t' hajas de veurer molestat á cada pás per ton amich que t' aprecia en més de lo que vals.

Pau Cirera.

Pél descaro de obrir la carta.

CATALÉPTICH.

MUDANSA.

La filla de la Marsala,
qu' es una noya *total*,
diu que va trohá en Pasqual
anant á ca la Pasquala.

Y encar que sigui un xicot
que *tot* brusa y pan y toros,
y freqüenti molt los toros,
diu qu' es noy de bona *tot*.

Sinó que *tot* l' altre día
després de mil reflexions;

Tot, digué, y foia rahons,
¿si no fos ell quí 'm voldria?

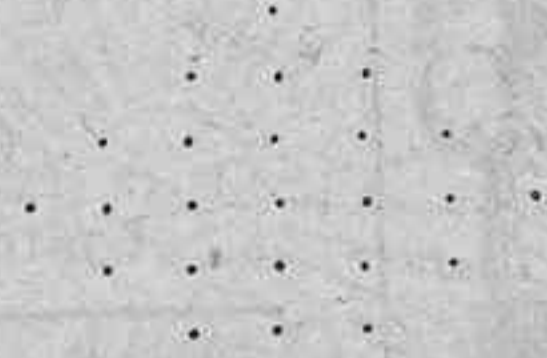
FANDILLETA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Nom de dona.
- 1 9 6 3 9 8 5 6.—Prenda de vestir.
- 9 6 3 5 6 7 9.—Nom de dona.
- 1 2 1 7 3 9.— » »
- 9 6 7 3 9.— » »
- 8 5 8 9.— » »
- 9 6 9.— » »
- 4 2.—Nota musical.
- 1.—Consonant.
- 1 9.—Un aliment
- 1 7 3.—Part del cos.
- 1 2 1 9.—Nom de dona.
- 1 2 3 4 9.— » »
- 1 9 8 2 3 9.—Un ofici.
- 6 9 3 9 8 7 9.—Nom de dona.
- 3 2 9 3 4 5.—Diversió pública.
- 8 8 9 6 9.—Plassa de Barcelona.
- 1 7 1 9.—Serveix per fumar
- 5 8 7.—Carrer de Barcelona.
- 8 9.—Nota musical.
- 9.—Vocal.

A BANÚS.

ROMBO.

Primera ratlla, consonant—2.ª, animal doméstich—
3.ª, prenda de vestir.—4.ª, nom de dona.—5.ª, utensili
de carreter—6.ª, part de aucell.—7.ª vocal.

GEROGLÍFICH.

×
TTTTTT
TTTTT

ala

CASA

UN LIBERAL.

—¡Hombre! ¡Y dicen que el tabacu
que se vende es un venenu!
¡El demoniu que lu entienda!
Pues yo lu encuentro muy buenu.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.

de en selles de traduccions
no remeten buens...